

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Jurământul decisoriu

Modificări propuse la art. 1358 — 1365 C. civ. fr.,
art. 1208 — 1218 C. civ. rom. de Comitetul francez
pentru uniunea legislativă între țările avice și aliate ⁽¹⁾.

Am publicat în câteva numere precedente părțile esențiale din raportul d-lui Henri Capitant privitoare la materia probelor. Credem că nu este fără interes a completa această expunere cu modificările propuse la art. 1358 — 1365 C. civ. fr. (art. 1208 — 1218 C. civ. rom.).

Aceste modificări se referă la punctele următoare :

A. *Puterea de apreciere a tribunalelor.*—Cea mai importantă modificare are de scop de a consacra puterea de apreciere la care facem aluziune. Jurisprudența, în desacord asupra acestui punct cu doctrina ²⁾, consideră în adevăr că art. 1358 — 1360 nu impun tribunalului obligațiunea de a admite cererea reclamantului care deferă jurământul adversarului său, dar lasă judecătorilor dreptul de a decide, după împrejurări, dacă e cazul de a admite sau respinge această propunere. Tribunalul poate deci să refuze deferirea jurământului, nu numai când lipsește una din condițiunile cerute de lege, dar oricâteori această deferire nu i se pare justificată, fie pentru că faptele invocate nu le găsește concludente așa încât prestarea sau refuzul de a presta jurământul să atragă neapărat soluția

1) *Dreptul*, No. 10, 28 și 30 din 1920.

2) V. Dalloz, *Nouveau C. civ. ann.*, art. 1358, No. 177 urm. și No. 196. Cons. Garsonnet et Cézair-Bru, *Traité de procédure*, t. II, No. 303; Demolombe, t. XXX, No. 614, 615; Aubry et Rau, 4 edit., t. VIII, p. 191—192. Acești autori din urmă recunosc totuși tribunalului puterea de a refuza deferirea jurământului când prezintă un caracter vexator. V. și D. Alexandresco, VII, p. 391, text și nota 2.

După Lessona, *Teoria delle prove*, edit. 2, t. II, p. 316, Doctrina și Jurisprudența italiană sunt de acord a refuza judecătorilor orice putere de apreciere.

dificultății, fie că pretenția părții care îl deferă nu are un temeiul serios, sau că faptul asupra căruia se deferă jurământul e desmințit de împrejurările cauzei; fie încă pentru că tribunalul găsește că partea care îl deferă, face aceasta din spirit de vexațiune sau pentru a turbura conștiința adversarului său ³⁾, fie în fine pentru că cererea o găsește suficient justificată, sau că dovada faptelor contestate de acela care deferă jurământul e dobândită procesului. Este inutil de a cerceta dacă această interpretare a art. 1358 și urm. (art. 1208 și urm.) este corectă. Oricum ar fi, nu se poate să nu recunoaștem, din punctul de vedere legislativ, utilitatea acestui drept de control, căci el împiedică deferirea abuzivă a jurământului, și restituie, în parte, judecătorului puterea de apreciere care, în chip rațional, trebuie să-i aparție.

De aceia sub-comisiunea a fost de părere de a se consacra pe cale legislativă această putere prin o adăogire la art. 1358 care ar putea fi modificat astfel : „Jurământul decizoriu poate fi dat, cu autorizarea judecătorului, în orice fel de contestațiune”.

B. *A doua modificare.*—Art. 1363 (1218 rom.) dispune că din moment ce o parte a jurat, cealaltă nu mai este primită a proba falșitatea jurământului.

Această dispozițiune se înțelege foarte bine. Efectul jurământului este de a curma litigiul, ca și o hotărîre. Autoritatea lui este chiar mai mare decât a hotărîrei, după cum observa Paul ⁴⁾, căci în contra unei hotărîri există calea recursului, pe când în contra jurământului nu există nici o cale. Jurisprudența a conchis din acest text că jurământul își conservă

3) Legiuitorul român din 1900 modificând textul art. 237 din Codul procedurii civile a adăugat la acest articol un alineat final, prin care judecătorul poate respinge un jurământ hotărîtor când e deferit cu rea credință. Cuvintele din expunerea de motive a d-lui Dissescu, ministru de justiție, sunt aceleaș pe care le invoacă și d-l Capitant în raportul său. V. Em. Dan, *Codul de procedură civilă adnotat*, sub art. 237, p. 312.

4) D. de Jurej. 12, 2, 2: „Jusjurandum majorem habet auctoritatem quam res iudicata.”

tului de concesiune petroliferă, în acest sens și pentru stabilirea unui astfel de drept, trebuie înțeleasă prohibițiunea creiată de legiuitor printr-o atare suspensiune a legii.

Că dacă în vederea scopului urmărit de legiuitor prin această suspensiune, și care nu poate să fie altul decât cel arătat mai sus, la expunerea susținerilor reclamantilor se explică lesne stabilirea pentru viitor a drepturilor ce se creiau pentru concesionarii de petrol prin legea de consolidare (a cărei țintă arătată în expunerea de motive a legii dela 1904, este întărirea și asigurarea dreptului concesionarului, ținând prin aceasta la încurajarea industriei petrolifere la noi în țară), este a se merge dincolo de acest scop, atunci când, fără să fie vorba de o aplicare propriu zisă a legii de consolidare, în vederea asigurării dreptului concesionarului, s'ar refuza de plano orice examinare a dispozițiilor legii, chiar în privința consecințelor ce decurg din situațiuni creiate prin aplicațiunea de până atunci a legii, la fapte anterioare datei suspensiunii.

Că de altfel nu se poate în mod juridic admite, că atât timp cât concesiunea stabilită pe baza legii sus arătată, își păstrează toate efectele ei legale în viitor, în mâinile actualului concesionar, căruia decretul îi recunoaște formal puțința de a-și continua exploatarea, când este vorba de corelativul acestei obligațiuni, pusă de lege proprietarului real, pentru respectarea concesiunii încuviințată de altu și anume îndatorirea pe care aceiaș lege o stabilește în sarcina celui dintâiu de a plăti proprietarului sus arătat o justă redevență, al cărui quantum să-l stabilească justiția, această îndatorire a concesionarului să fie împedicată în valorificarea și realizarea ei, tocmai prin măsura de suspensiune luată de legiuitor în vederea stăvilirii dreptului concesionarului.

Având în vedere că în aplicațiunea practică a textelor de lege, cu privire la conflictele dintre impri-cinați, judecătorii sunt ținuți, nu de a urmări fără scrutare litera textului, astfel după cum, în interesul cauzei au susținut părății, ci de a desprinde din texte înțelesul lor, având continuu în vedere scopul urmărit de legiuitor, prin dispozițiunile luate, și ținând totdeauna seamă de principiul cunoscut în materie de interpretare, că aplicațiunea unei legi trebuie mărginită în limitele rațiunei care o creiază.

Având în vedere că pe temeiul acestor principii de interpretare, care mai ales în privința decretelor legi caută a-și avea cea mai complectă aplicațiune, tribunalul ținând seamă atât de cuprinsul decretului menționat, cât și de scopul urmărit de legiuitor prin edictarea lui, atât cât acest scop se poate prevedea din cuprinsul decretului și din scurtele rapoarte ce însoțesc celelalte decrete anterioare,

apărute puțin timp înainte, în aceiaș ordine de idei, constată că legiuitorul, suspendând legea de consolidare, a înțeles să-i împiedice efectele ce ar fi produs prin aplicațiunea sa, numai din punct de vedere al drepturilor ce ar fi putut creia în favoarea concesionarilor de petrol, dela data suspensiunei înainte; că prin urmare, prin această suspensiune, nu se exclude puțința pentru proprietarul real, pe terenul căruia o concesiunea a fost stabilită prin aplicațiunea din acel moment a legii de consolidare, să-și valorifice în urma suspensiunei ei, dreptul de redevență cuvenit, cnform principiilor cuprinse în aceiași lege, care singură validează o asemenea concesiune.

Că așa fiind, incidentul este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător Al. Gânțoiu, respinge incidentul.

Semnați: N. D. Hariton, Al. Gânțoiu.

Activitatea extra-judecătorească în Ardeal

Parchetul general de pe lângă Curtea de apel din Timișoara, în vedere că dreptul și procedura penală română sunt necunoscute magistraților din circumscriptia acelei Curți, iar acei veniți din vechiul regat sunt de asemenea străini în ce privește dreptul și procedura penală ungară, încă în vigoare în acele ținuturi alipite la patria mună, a luat o frumoasă inițiativă în scopul de a face să fie cât mai repede cunoscute ambele legiuri.

Prin o ordonanță dată la 5 Iunie 1920, d-l procuror general Dr. M. Gropșian, dispune ținerea unor conferințe juridice, în sala de recepție a parchetului general, la care sunt obligați să asiste procurorii tribunalului Timișoara, precum și șefii parchetelor de pe lângă tribunalele Arad, Lugoj și Caransebeș.

Aceste prelegeri au și început la 7 Iunie când d-l Eugen Mt. Șendrea, procuror general substitut pe lângă Curtea din Timișoara, a ținut prima conferință cu privire la dreptul și procedura penală română. D-l dr. Cristof Feher, substitut de procuror general, prim-procuror la parchetul tribunalului Timișoara, va ține prelegeri de drept și procedură penală ungară și apoi d-l dr. M. Gropșian va comenta ambele legiuri.

Conferințele se vor ține de 3 ori în fiecare săptămână, Lunea, Mercurea și Vinerea, dela ora 4—6 p. m.

Felicităm călduros pe inițiatorii acestor conferințe de mare interes pentru bunul mers al justiției în ținuturile alipite la patria mună.

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECREȚAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Jurământul decisoriu

Modificări propuse la art. 1358 — 1365 C. civ. fr., art. 1208 — 1218 C. civ. rom. de Comitetul francez pentru uniunea legislativă între țările avice și aliate (1).

Am publicat în câteva numere precedente părțile esențiale din raportul d-lui Henri Capitant privitoare la materia probelor. Credem că nu este fără interes a completa această expunere cu modificările propuse la art. 1358 — 1365 C. civ. fr. (art. 1208 — 1218 C. civ. rom.).

Aceste modificări se referă la punctele următoare :

A. Puterea de apreciere a tribunalelor.—Cea mai importantă modificare are de scop de a consacra puterea de apreciere la care facem aluziune. Jurisprudența, în desacord asupra acestui punct cu doctrina ²⁾, consideră în adevăr că art. 1358 — 1360 nu impun tribunalului obligațiunea de a admite cererea reclamantului care deferă jurământul adversarului său, dar lasă judecătorilor dreptul de a decide, după împrejurări, dacă e cazul de a admite sau respinge această propunere. Tribunalul poate deci să refuze deferirea jurământului, nu numai când lipsește una din condițiunile cerute de lege, dar oricând această deferire nu i se pare justificată, fie pentru că faptele invocate nu le găsește concludente așa încât prestarea sau refuzul de a presta jurământul să atragă neapărat soluția

1) *Dreptul*, No. 10, 28 și 30 din 1920.

2) V. Dalloz, *Nouveau C. civ. ann.*, art. 1358, No. 177 urm. și No. 196, Cons. Garsonnet et Cézair-Bru, *Traité de procédure*, t. II, No. 303; Demolombe, t. XXX, No. 614, 615; Aubry et Rau, 4 edit., t. VIII, p. 191—192. Acești autori din urmă recunosc totuși tribunalului puterea de a refuza deferirea jurământului când prezintă un caracter vexator. V. și D. Alexandresco, VII, p. 391, text și nota 2.

După Lessona, *Teoria delle prove*, edit. 2, t. II, p. 316, Doctrina și Jurisprudența italiană sunt de acord a refuza judecătorilor orice putere de apreciere.

dificultății, fie că pretenția părții care îl deferă nu are un temeiu serios, sau că faptul asupra căruia se deferă jurământul e desmințit de împrejurările cauzei; fie încă pentru că tribunalul găsește că partea care îl deferă, face aceasta din spirit de vexațiune sau pentru a turbura conștiința adversarului său ³⁾, fie în fine pentru că cererea o găsește suficient justificată, sau că dovada faptelor contestate de acela care deferă jurământul e dobândită procesului. Este inutil de a cerceta dacă această interpretare a art. 1358 și urm. (art. 1208 și urm.) este corectă. Oricum ar fi, nu se poate să nu recunoaștem, din punctul de vedere legislativ, utilitatea acestui drept de control, căci el împiedică deferirea abuzivă a jurământului, și restituie, în parte, judecătorului puterea de apreciere care, în chip rațional, trebuie să-i aparție.

De aceea sub-comisiunea a fost de părere de a se consacra pe cale legislativă această putere prin o adăogire la art. 1358 care ar putea fi modificat astfel : „Jurământul decisoriu poate fi dat, cu autorizarea judecătorului, în orice fel de contestațiune“.

B. A doua modificare.—Art. 1363 (1218 rom.) dispune că din moment ce o parte a jurat, cealaltă nu mai este primită a proba falșitatea jurământului.

Această dispozițiune se înțelege foarte bine. Efectul jurământului este de a curma litigiul, ca și o hotărîre. Autoritatea lui este chiar mai mare decât a hotărîrei, după cum observa Paul ⁴⁾, căci în contra unei hotărîri există calea recursului, pe când în contra jurământului nu există nici o cale. Jurisprudența a conchis din acest text că jurământul își conservă

3) Legiitorul român din 1900 modificând textul art. 237 din Codul procedurii civile a adăugat la acest articol un alineat final, prin care judecătorul poate respinge un jurământ hotărîtor când e deferit cu rea credință. Cuvintele din expunerea de motive a d-lui Dissescu, ministru de justiție, sunt aceleaș pe care le invoacă și d-l Capitant în raportul său. V. Em. Dan, *Codul de procedură civilă adnotat*, sub art. 237, p. 312.

4) D. de jurej. 12, 2, 2: „Jusjurandum majorem habet auctoritatem quam res judicata.“

efectele sale civile, chiar dacă o decizie dată de un tribunal criminal a pronunțat falsitatea jurământului și a condamnat pe sperjur prin aplicarea art. 363 C. pen. (art. 290 C. pen. rom.). Dar chiar în cazul acesta, partea care a pierdut procesul nu poate nici să ceară retractarea hotărârii civile, nici să reclame daune-interese dela sperjur ¹⁾. Această soluțiune în adevăr excesivă se justifică, în ochii autorilor și ai judecătorilor, prin ideea că jurământul e o tranzacție și ca atare leagă definitiv părțile (art. 1134 C. civ. art. 969 rom.) Am spus însă mai sus că această concepție e eronată și, astfel nu e nici o rațiune pentru a conserva o dispoziție așa de isbitoare. Nu este admisibil că acela care a săvârșit o crimă să-i conserve profitul, și trebuie să se permită cel puțin victimei de a reclama daune-interese sau chiar de a face să fie restituit pe căile de drept contra hotărârii care l'a condamnat. În consecință, ar fi locul a se adăoga la art. 1363 (1218) un alineat conceput astfel: *Cu toate acestea, dacă falsitatea jurământului s'a stabilit prin o condamnare penală, partea vătămată va putea să reclame daune-interese sau să urmărească anularea hotărârii* ²⁾.

C. Examinarea adăoselor făcute de Codul italian.

Ne rămâne a examina acum deosebirile ce există între art. 1357—1365 C. civ. fr. și art. 1362—1373 C. civ. italian.

1° Art. 1362 cu care începe secțiunea jurământului, stipulează că jurământul trebuie să fie prestat totdeauna în persoană iar nu prin procurator. În Codul nostru civil nu avem un text corespunzător, dar aceeași regulă e enunțată și e mai la locul său în art. 121 din Codul nostru de procedură: „Jurământul se va face de parte, în persoană...”

2° Pe când articolul nostru 1358 se mulțumește să spue: Jurământul decizoriu poate fi deferit în orice fel de contestație, art. 1364 din Codul italian este mai explicit. Mai întâiu el precizează că jurământul poate fi deferit în orice fel de contestație *civilă*, adaus util, căci este admis fără contestație că jurământul nu poate fi deferit nici dinaintea jurisdicțiunei administrative, nici dinaintea jurisdicțiunei criminale ³⁾. Comisiunea propune deci a se adăoga la textul art. 1358 cuvintele în *materie civilă sau comercială* care

sunt mai explicite și mai clare decât expresiunea *contestație civilă* din Codul italian.

Afară de aceasta, art. 1364 din Codul italian conține un al doilea alineat care restrânge întinderea celui dintâiu enunțând cazurile principale în care jurământul poate fi deferit: „El nu poate fi deferit, zice acest articol, asupra unui fapt delictuos, nici asupra unei convenții pentru validitatea căreia legea cere un act scris, nici pentru nici asupra unei convenții pentru validitatea căreia legea cere un act scris, nici pentru a contrazice un fapt pe care nu act public îl constată că s'a petrecut în momentul redacțiunei actului în prezența ofițerului public care l'a primit”.

Aceste trei restricțiuni se înțeleg foarte bine și nu pot ridica nici o discuție.

A. Proibițiunea de a deferi jurământul asupra unui fapt delictuos se găsește în art. 2523 al Codului civil portughez. La noi, doctrina studiază d'abia chestiunea. Aubry et Rau, Baudry-Lacantinerie et Barde ⁴⁾, admit că se poate deferi jurământul asupra unor fapte rușinoase sau ilicite, dar ei nu vizează, prin acest cuvânt din urmă, actele pedepsite de legea penală, și Demolombe ⁵⁾ a căru opinie e împărțită și de Baudry-Lacantinerie et Barde, observă că jurământul nu poate fi deferit asupra unui fapt care constituie o infracțiune la legea penală. Și în adevăr, ce valoare să atribuim afirmărei unui individ care tăgăduiește că a comis o infracțiune? Și care e împricinatul destul de naiv pentru a deferi un asemenea jurământ adversarului său?

B. Cât despre interdicția de a deferi jurământul pentru a proba existența unui contract supus pentru validitatea lui formalităților solemne, ea este incontestabilă ⁶⁾.

C. În fine, este evident că acela care contestă exactitatea faptelor ce un ofițer public declară că s'au petrecut în prezența sa, trebuie să urmeze formele înscrierii în fals ⁷⁾.

Singura critică ce se poate face enumerării conținute în alineatul 2 al art. 1364 C. it., este că ea nu e completă și nu menționează toate cazurile când deferirea jurământului nu este admisibilă. Astfel, în

1) Dalloz, *Nouveau C. civ. ann.* art. 1363, No. 29 urm. Garçon, *Code pénal ann.* art. 366, No. 14, etc.

2) Codul civil portughez, art. 2527 § 1, admite ca partea legată să aibă dreptul la daune-interese dacă falsitatea jurământului a fost dovedită în o instanță criminală.

Art. 463 Codul de procedură civilă german decide că proba contrară a jurământului prestat nu e admisă decât în condițiile cu care o hotărâre care a dobândit puterea lucrului judecat poate fi atacată pentru violarea credinței jurământului.

3) Baudry-Lacantinerie et Barde, *op. cit.*, t. IV, No. 2743—2745; Dalloz, *Nouveau C. civ. ann.* art. 1358, No. 118 urm.

4) Aubry et Rau, edit. 4, t. VIII, p. 189; Laurent, t. XX, No. 250; Baudry-Lacantinerie et Barde, t. IV, No. 2741, V. și D. Alexandresco, VII, p. 371.

5) T. XXX, No. 609.

6) Cass. fr. 21 Juillet 1852, Dalloz, J. G. *Obligations*, No. 5195; Alger, 22 Juillet 1895, D. P. 97.2.342. Garsonnet et Cézard-Bru, *op. cit.*, t. II, No. 301; Baudry-Lacantinerie et Barde, t. IV, No. 2755.

7) Dalloz, *nouveau code civ. ann.* art. 1358 No. 108; Aubry et Rau, ed. 4, t. VIII, p. 189; Demolombe, t. XXX, No. 808; Dalloz, J. C. *Obligations*, No. 5198, 3. V. și D. Alexandresco, VII, p. 364, No. 2.

special, jurământul nu putea fi deferit asupra chestiunii de stat nici contra unei prezumțiuni *juris et de jure*¹⁾, nici contra prescripției de 30 de ani. Ar fi deci preferabil de a adopta o formulă generală cuprinzând toate situațiunile, fără a intra în detalii, și a zice: „Jurământul poate fi deferit în materie civilă sau comercială în toate contestațiunile în care ordinea publică nu este în cauză”.

3° Art. 1365 C. it. spune, ca și articolul nostru 1359, că jurământul nu poate fi deferit decât asupra unui fapt personal a celui a căruia se propune a jura, apoi adaogă: sau asupra cunoștinței unor fapte. Aceste cuvinte din urmă fac aluzie la jurământul de credulitate, de care se vorbește în art. 2275 al. 2 C. civ. (art. 1906 C. civ. rom.) și 189 al. 2, C. com.

Dar jurământul de credulitate nu poate fi deferit decât persoanelor enumerate în aceste articole. Fără îndoială se admite că el poate fi deferit nu numai în cazurile în special prevăzute de aceste texte, dar și în orice fel de contestații¹⁾. Cu toate acestea, jurământul de credulitate este un mod excepțional de jurământ, fiindcă el nu poate fi deferit decât unor anumite persoane. Prin urmare, nu trebuie a-l menționa fără restricție alături de jurământul deferit asupra unui fapt personal precum face articolul precitat din Codul italian.

4° După art. 1368 C. italian, partea căreia i s'a deferit jurământul nu mai poate să-l refere când ea s'a declarat gata să-l presteze.

Această dispoziție nu există în Codul nostru civil, și nu credem că este locul de a o introduce, căci nimeni nu i-a pus vreodată la îndoială exactitatea. Acela căruia jurământul a fost propus s'a hotărât și trebuie neapărat să-și fie hotărârea din moment ce a acceptat a jura.

5° Acelaș lucru se poate zice despre art. 1371 C. it. după care acela care a deferit sau referit jurământul poate să dispenseze pe adversarul său, care s'a declarat gata să jure, de a-l presta; dar jurământul e considerat ca prestat.

6° În fine, art. 1372 C. it., relativ la retractarea celui a deferit sau referit jurământul, completează articolul nostru 1354 în următoarele două puncte:

A. Mai întâiu el decide că deferendul se poate retracta cât timp partea adversă n'a declarat că acceptă jurământul sau că-l referă, sau *cât timp n'a intervenit o sentință definitivă asupra admiterii jurământului*.

Această adaogire vizează fără îndoială cazul când dreptul de a deferi jurământul este contestat de adversar. O hotărâre a tribunalului va curma atunci

contestația, și deferendul nu va mai fi primit să se retracteze din momentul în care hotărârea asupra admiterii jurământului va deveni definitivă. Comisiunea a respins această soluțiune, și cred că facultatea de a se retracta trebuie să subsiste cât timp partea adversă nu s'a pronunțat.

B. În al doilea rând, art. 1372 al. 2, decide că retractarea e posibilă, chiar după sentința de admitere și după ce partea s'a declarat gata să presteze jurământul, dacă formula propusă a fost modificată prin sentință, afară numai dacă prin un act posterior sentinței, deferendul n'a achiesat la formula propusă.

Acest text atinge chestia de a se ști dacă judecătorul poate modifica formula jurământului așa cum o propune deferendul. Fără îndoială, el autoriză modificările, pentru că dacă, în acest caz, deferendului dreptul de a se retracta, dar nu autoriză el decât modificările făcute după cererea părților, sau dacă el judecătorului puterea de a modifica din oficiu formula jurământului? Lessona discută chestia și se pronunță pentru negativă (op. cit., t. II, No. 292)²⁾.

În Franța, mai multe hotărâri au decis că judecătorii cari au ordonat prestarea jurământului sunt datorii a-l prescrie în termenii în care a fost deferit, și nu pot a-i modifica din oficiu conținutul (Chambery, 3 Febr. 1902, D. P. 06. 2 177, notă de Cézar-Bru; Lyon, 15 April, 1909, D. P. 11.2.286, S 10.2.254). Și doctrina împărtășește această părere.

Nu este așa dar un prea mare interes a introduce la art. 1364, aliniatul 2 al articolului 1372 C. it., fiind dată întinderea foarte restrânsă a acestui aliniat.

O altă chestiune nerezolvată de Codul italian, și care e discutată de doctrina italiană, este aceea de a se ști dacă o parte poate deferi jurământul într'un mod subsidiar sau eventual, adică numai în cazul când mijloacele de dovadă invocate s'ar găsi inoperante. Ea revine la a ne întreba dacă jurământul astfel deferit este decizoriu, sau dacă se transformă în jurământ supletor deferit din oficiu de judecător, care se știe că nu leagă pe acesta din urmă, în deosebire de cel dintâu, și nu poate fi deferit de judecător decât dacă cererea sau excepțiunea nu este pe deplin justificată, și dacă, de altă parte, ea nu este cu totul lipsită de probe (art. 1367 C. civ. fr., art. 1220 C. civ. rom.). Autorii francezi de acord cu majoritatea doctrinei italiene, consideră ca decizoriu jurământul deferit prin concluzii subsidiare, pentru că zice ei, ceea ce caracterizează jurământul litis-decizoriu, este că el e deferit de parte, pe când jurământul supletoriu este deferit din oficiu de judecător³⁾.

2) A se vedea în sensul acesta și D. Alexandresco, t. VII, p. 392.

3) Baudry-Lacantinerie et Barde, *Obligations*, t. IV, No. 2748; Demolombe, t. XXX, No. 620—622; Aubry et Rau, ed. IV, t. VIII, p. 190 în fine; Laurent, t. XX, No. 257; Huc, t. VIII, No. 961 în fine; Garsonnet et Cézar-Bru, *op. cit.*, No. 303; Caveroy p. 179 et s.; D. Alexandresco, t. VII, p. 371.

1) V. D. Alexandresco, VII, p. 365 și 366.

Jurisprudența franceză, din contra, decide că acest fel de jurământ nu poate fi deferit de parte singură și că dacă judecătorul autoriză deferirea, el nu devine prin aceasta litis-docisoriu.

Rămâne o ultimă chestie care a reținut atenția comisiunei. Este aceea de a se ști dacă e locul de a conserva art. 2275 C. civ., (art. 2142 C. it., art. 1906 C. rom.), care autoriză pe creditor a deferi jurământul debitorului care îi opune una din prescripțiile scurte întemeiate pe o prezumție de plată. S'a criticat această dispoziție. Din moment ce timpul cerut pentru prescripție s'a scurs, debitorul este liberat; poate să pară excesiv ca creditorul neglijent să aibă dreptul de a obliga pe adversarul său să jure că și-a achitat datoria. Totuș, comisiunea a crezut că trebuie a fi menținută această dispoziție, din cauza scurtimei prescripțiilor în chestie, și fiind dat că creditorii, de care se vorbește în art. 2271 — 2273 (art. 1903 și 1904 C. civ. rom.), sunt adesea ținuți a menaja pe debitorii lor puțini grăbiți a-și achita datoriile pentru a nu-și perde clientela.

HENRI CAPITANT

Profesor la Facultatea de drept din Paris

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA III

Audiența dela 29 Octombrie 1919.

Președinția D-lui Alex. Dobriceanu, președinte

Direcțiunea C. F. R. cu Epitropia Așezămintelor Brâncovenesti.
EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE PUBLICĂ.—TEREN.—CEDARE GRATUITĂ.—INSTITUTII DE BINEFACERE PUBLICE SI PRIVATE.—ART. 19 DIN CONSTITUȚIE.—LEGEA DIN 5 MAI 1910.

Dispozițiunile legii din 5 Mai 1910 care impune instituțiilor de binefacere obligațiunea de a ceda gratuit terenurile necesare construirii liniei Urziceni-Slobozia, se aplică numai la instituțiile de binefacere publice și dependente de Stat, iar nu și la acelea cari prin felul instituirii și administrării lor au un caracter privat și nu au nici un raport de dependență financiară cu Statul.

No. 377.—Respins recursul făcut de Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române contra deciziei No. 5 | 916 a Curții de apel din București S. II în proces cu Epitropia Așezămintelor Brâncovenesti.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier Aurel Procopiu.

S'au ascultat d. avocat N. Berendei în dezvoltarea motivelor de casare și d. avocat M. Antoniadă în combateri.

Curtea,

Asupra motivelor de casare:

•1) Violarea legii din 5 Mai 1910 și a principiului fundațiilor lor. Menționata lege prevede că pentru construirea liniei ferate

Urziceni-Slobozia, terenurile necesare de pe proprietatea instituțiilor de binefacere se dau fără plată, Am arătat instanțelor de fond că prin asemenea instituțiuni se înțeleg și așezămintele Brâncovenesti și că averea testată lor e considerată ca aparținând organului însărcinat în Stat cu opera ținută de testator. Legatele nu sunt niciodată caduce, fiind subînțeles ca beneficiar Statul care este perpetuu. Totuși Curtea admite teoria contrară care despoae Statul de toate legatele de binefacere.

2) Exces de putere, întru cât Curtea de fond admite și decide că Așezămintele Brâncovenesti au un caracter privat, cu administrație proprie și buget aparte.

Având în vedere că prin deciziunea atacată, Curtea de apel, adoptând considerațiunile de drept ale primei instanțe, Comisiunea de arbitrii a respins pretențiunile Statului de a i-se ceda gratuit de către Așezămintele Brâncovenesti, terenul necesar construirii unei porțiuni din linia ferată Urziceni-Slobozia și a obligat pe Stat, prin Direcția Căilor Ferate, să plătească ziselor Așezămintele indemnizațiunea de expropriere;

Considerând că Statul și-a întemeiat pretențiunile sale, atât la instanța de fond cât și azi în recurs, pe dispozițiunea legii din 5 Mai 1910, care impune instituțiilor de binefacere obligațiunea de a ceda gratuit terenurile necesare construirii liniei Urziceni-Slobozia.

Considerând că art. 19 din constituție prevede în mod categoric, că nimeni nu poate fi expropriat de cât după o justă și prealabilă despăgubire; că acest principiu fiind absolut, exclude orice derogatiune pe cale de legiuire ordinară;

Că legiuitorul din 1910, conștient de rigoarea principiului și tocmai din cauza ei, a simțit necesitatea să afirme prin o dispozițiune specială dreptul Statului de a utiliza fără nici-o plată, pentru construirea liniei proiectate, pe lângă terenurile din proprietatea sa, ceea ce se admite fără dificultate, și pe acelea ale instituțiilor sale publice de binefacere, alimentate în tot sau parte din fondurile sale proprii, ceea ce s'ar fi admis mai greu față de modul general de a se exprima la art. 19 din Constituție;

Că aceasta fiind singura interpretare a legii din 1910, care concordă cu principiul fundamental mai sus enunțat, urmează că toate celelalte instituțiuni de binefacere, care prin felul instituirii și administrării lor au un caracter privat nefiind în vre-un raport financiar de dependență cu Statul, nu intră în sfera de aplicațiune a legii menționate, ci își conservă dreptul lor neștirbit, de-a fi expropriate cu plată;

Considerând că Așezămintele Brâncovenesti, după cum rezultă din actul lor de fundațiune, întărit de Domn cu putere de lege, își au un patrimoniu distinct de al Statului, pe care și-l conduc și administrează fără nici un amestec din partea acestuia, că dar ele sunt o instituțiune cu caracter privat și ca atare nu cad sub aplicațiunea legii din 1910;

Că astfel fiind, pretențiunea Statului de a le supune îndatoririi să cedeze gratuit terenul în scopul construirii de linii ferate, potrivit legii de mai sus, este neîntemeiată și instanțele de fond respingând-o pe temeiurile de drept arătate, au făcut o bună aplicațiune a principiului constituțional în materie și n'au săvârșit nici-o violare de lege sau exces de putere;

Că, prin urmare, motivele de casare sunt nefundate și recursul câtă să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIA III

Audiența dela 14 Octombrie 1919

Președinția D-lui Al. Dobriceanu, președinte.

Banca Marmorosch Blank & Com. cu judele-sindic al falimentului
A. Acterian.

TRANSPORT. — (CONTRACT DE). — MARFA AJUNSĂ LA DESTINAȚIE. — PRE-DARE. — MANDATAR. — ART. 421 ȘI 425 C. CIVIL. ART. 53 ȘI 55 DIN REGULAMENTUL DE TRANSPORT AL C. F. R.

Cu toate că potrivit dispozițiilor art. 421 și 425 c. comercial, combinate cu art. 53 și 55 din regulamentul de transport al C. F. R. marfa ajunsă la destinație, cărașul trebuie s'o remită destinatarului în schimbul adevărinței de primire, aceasta însă nu implică ca remiterea mărfii să fie făcută personal destinatarului ei, ci ori și cărei persoane imputernicită de acesta, precum unui mandatar sau prepus și fără ca mandatul să fie neapărat expres și scris, el putând fi și tacit rezultând din martori și prezumțiuni.

No. 346. — Respins recursul făcut de Banca Marmorosch Blank & Com. contra deciziei No. 81 | 915 a Curții de apel București secția IV în proces cu judele-sindic al falimentului A. Acterian s. a. S'a citit raportul făcut în cauză.

S'au ascultat d-l avocat S. Rosental în dezvoltarea motivelor de recurs și d-nii avocații: Dobrescu, Toncescu, Vortman și Dimitropol în combateri.

Curtea, deliberând

Asupra motivului I de recurs:

« Violarea art. 421, 425, 433 și 434 c. com., violarea art. 55 al. I și 56 al. V codul comercial, rea aplicare a art. 5 c. civ. și exces de putere, texte categorice care nu permit cărașului să cerceteze și să decidă cu ce titlu primește marfa destinatarul ».

Având în vedere deciziunea Curții de Apel S. IV cu No. 81 | 915 din care se constată că admitându-se în parte numai apelul făcut de recurentă, respingându-se celelalte, numita a rămas obligată a plăti lui N. Sachelaride lei 18850, costul a 10 vagoane

grâu, lui L. Perlman 5600 lei, costul a 4 vagoane, iar Direcțiunei Generale a C. F. R. în urma cererii sale reconvenționale, lei 4683.80 costul transporturilor acestor vagoane și al altor 22 trimise de însăși recurentă figurând în scrisorile de trăsură și ca expeditoare și ca destinatară.

Considerând că Curtea de apel în darea acestei soluțiuni se întemeiază pe o serie de constatări; că cele 14 vagoane expediate de Sachelaride și Perlman au sosit la destinația Băncii Marmorosch Blank, Constanța și predate de C. F. R. lui Acterian mandatarul Băncii, care le-a vândut cu știrea și aprobarea acesteia unor anume case de cereale din localitate, iar banii încasați s'au vărsat Băncii, cu care Acterian lucra în cont-curent, finanțându-l Banca cu sume însemnate, iar el dând în gaj marfa ce cumpăra cu acești bani; că Direcțiunea C. F. R. a încredințat marfa lui Acterian și oamenilor Băncii care au vândut o fără a primi în schimb adevărințele de primire dela destinatarul Banca Marmorosch Blanck, în mânele căreia a rămas;

Considerând că conform art. 421 și 425 c. com. și dispozițiilor art. 53 și 55 din regulamentul de transport al C. F. R. marfa ajunsă la destinație, cărașul trebuie s'o remită destinatarului în schimbul adevărinței de primire;

Că aceasta nu implică ca remiterea mărfii să fie făcută personal destinatarului ei, ci ori și cărei persoane imputernicită de aceasta ca: unui mandatar, prepus, etc.

Că pentru aceasta nu este nevoie ca mandatul să fie numai expres și scris, el putând fi tacit sau rezultând din proba cu martori și prezumțiuni.

Că, în speță, Curtea întemeindu-se pe corespondența Băncii dela dosar, pe depoziții de martori, interogatorii și a., și stabilind existența mandatului tacit între Bancă și Acterian, nu s'au violat dispozițiunile art. 421 și 425 c. com.

Că, în speță, Curtea întemeindu-se pe relațiunile dintre Bancă și Acterian, pe practica de fapt, admisă de comun acord și urmată constant și permanent timp îndelungat în așa fel că a legitimat credința prepușilor C. F. R. că Acterian era mandatarul convențional al Băncii de a primi marfa în locul destinatarului, nu a comis nici-o violare a art. I c. com. și 5 cod. civ.

Asupra motivului II de casare:

« Nemotivare și exces de putere, întrucât Curtea condamnă pe Bancă către Sachelaride, Perlman și C. F. R. fără să motiveze cu ce titlu și pe ce bază ne obligă peste suma ce o datorăm pentru Acterian ».

Considerând că Curtea de Apel stabilind că marfa lui Sachelaride și Perlman, expedită de numiții pe

adresa băncii M. Blank—Constanța, s'a fost predată de C. F. R. ca căraș la Constanța către Aterian, mandatarul Băncii, care a descărcat-o fără a preda adevărurile de primire și a vândut-o unor Case din localitate.

Că stabilindu-se raportul dintre Aterian și Bancă, cum mai sus s'a arătat, ea urma să plătiască atât lui Sachelaride și Perlman costul grăului cât și C. F. R. transportul.

Că motivând astfel, Curtea de Apel n'a comis nici un exces de putere și deci și acest motiv este nefundat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIA III

Audiența dela 3 Maiu 1920

Președinția d-lui N. N. Săulescu, consilier

Al. Ștefănescu-Câmpina cu Nicu Scorțeanu

POPRIRE.—ACT SCRIS.—CREANȚĂ CERTĂ, LICHIDĂ ȘI EXIGIBILĂ. —
ART. 455 AL. A PR. CIVILĂ.

Prin cuvântul „act scris” în sensul art. 455 alin. a pr. civilă, pe baza căruia să se poată admite o cerere de poprire, se înțelege acel act care la judecarea fondului ar putea deveni o creanță netăgăduită și căruia să nu-i lipsească decât autentificarea, adică să fie un act care să conțină afirmarea unei creanțe certe, lichide și exigibile, iar nu o simplă scrisoare sau însemnare a debitorului, care crează creditorului popritor numai un drept litigios.

No. 71.—Respins apelul făcut de Al. Ștefănescu-Câmpina contra sentinței civile No. 14/920 a trib. Prahova s. I în proces cu Nicu Gr. Scorțeanu.

S'au ascultat d-nii avocați Verzea și Negulescu în susținerea apelului și d-l avocat N. Constantinescu-Bordeni în combateri.

Curtea,

Având în vedere că din concluziile orale și scrise ale părților precum și din actele din dosar se stabilesc următoarele: Apelantul Al. Ștefănescu, Câmpina prin petiția No. 151 din 2 Ianuarie 1920 a cerut D-lui Prim—Președinte al trib. Prahova înființarea unei popriri în mâinile „Creditului Minier” din București, str. Marconi 3, sau sucursalele sale din Ploești, str. I. C. Brătianu 30, până la concurența sumei de 220000 lei ce au a da sub orice titlu D-lor N. Scorțeanu și G. Sorescu din Ploești, debitorii săi, bazându-și această cerere pe următoarele trei acte: a) scrisoarea sub semnătură privată datată 29 Sept. 1919, semnată de unul din intimați N. Scorțeanu,

adresată apelantului și prin care confirmă acestuia oferta ce i-a făcut pentru cumpărarea de apelant a redevenții sale a unor terenuri petrolifere și în caz când n'ar fi în măsură s'o cumpere personal, îi dă dreptul a o negocia în schimbul unui comision de 10% din prețul cu care se va vinde, se mai fixează în această scrisoare și un termen—10 Octombrie 1919 —dela care numitul Scorțeanu se consideră complet degajat; b) o scrisoare tot sub semnătură privată datată 4 Decembrie 1919, adresată de Soc. Creditul Minier, d-lui avocat C. Petrescu, reprezentantul apelantului și prin care se comunică acestuia că Consiliul de Administrație a refuzat în două rânduri oferta de cumpărarea redevenții Scorțeanu-Sorescu, și că tocmai la data de 19 Noembrie 1919 a aprobat o altă ofertă făcută cu câteva zile mai înainte și aceasta pentru că, de unde în timpul primei oferte era numai o sondă cu o producție de 2-2½ vagoane țigii pe zi, în urma răsbirei a altor două sonde producțiunea în timpul celeilalte oferte s'a ridicat la 25-30 vagoane zilnic; c) contractul de cesiune autentificat de Trib. Prahova S. I în ziua de 26 Noembrie 1919 și prin care intimații Scorțeanu și Sorescu cedează Creditului Minier redevențele în chestiune cu prețul de 2.200.000 lei. Pe lângă aceste trei acte apelantul Alexandru Ștefănescu-Câmpina, cu copia legalizată de Grefa Trib. Prahova S. I după acțiunea înregistrată la No. 38931—919 a justificat că a intentat acțiune pentru valorificarea drepturilor sale rezultând din aceste acte, acțiune pendinte la tribunal.

D-l Prim-Președinte al Trib. Prahova prin ordonanța No. 36 din 2 Ianuarie 1920, constatând că din actele prezintate rezultă raportul juridic de creditor la debitor dintre apelant și intimați, încuviințează poprirea cerută în condițiunile art. 455 alin. a. pr. civ. supunând pe apelantul Ștefănescu-Câmpina la o cauțiune de 10.000 lei.

În contra acestei ordonanțe prezidențiale s'a făcut contestație de către intimații Scorțeanu și Sorescu pe motivul că actele prezentate de apelantul Ștefănescu-Câmpina în cererea de poprire, nu pot fi considerate ca „acte-scrise” în condițiunile alin. a de sub art. 455 proc. civ. și că deci poprirea nu putea fi încuviințată de cât conform alin. b, adică dându-se o cauțiune de jumătate din valoarea reclamațiunei, în speță 110000 lei, contestație care prin sentința No. 14 din 31 Ianuarie 1920 a fost admisă de Trib. Prahova S. I anulându-se ordonanța prezidențială în chestiune, sentință în contra căreia s'a făcut de Al. Ștefănescu-Câmpina apelul de față;

Având în vedere că din examinarea actelor depuse de apelantul și pe baza cărora s'a încuviințat poprirea, singurul care ar determina raportul juridic dela cre-

ditor la debitor este scrisoarea sub semnătură privată cu data 29 Septembrie 1919—celălalt act, scrisoarea Creditului Minier, datată 4 Decembrie 1919 și adresată avocatului Petrescu este streină intimaților fiind vorba de un act care nu emană dela ei.

Având în vedere că scrisoarea mai sus menționată emană numai dela intimatul Scorțeanu, mai mult decât atât, din întreg textul acestei scrisori, se vede că Scorțeanu vorbea în numele său personal, căci întrebunțează termene ca „redevența mea”, „mă oblig a respecta”, „mă voi considera complet degajat”, etc.

Considerând că apelantul a susținut că această scrisoare este urmarea unei alte scrisori cu data de 30 Iulie 1919 și care a fost semnată de ambii intimati, scrisoare pe carea prezentat-o în copie Primului Președinte și care a avut-o în vedere la darea ordonanței—originalul ne mai posedându-l, de oarece a fost restituit intimaților atunci când i s'a dat scrisoarea din 29 Septembrie 1919.

Având în vedere că în cererea de poprire se arată actele care au fost depuse în sprijinul ei și nu se vede nici în cuprinsul acelei cereri vr'o mențiune referitoare la scrisoarea din 30 Iulie și nici Primul Președinte în ordonanța mai sus citată nu face vorbire de o asemenea scrisoare, singurul act pe baza căruia apelantul se erijează—în cererea sa de încuviințarea poprirei—ca creditorul intimaților fiind scrisoarea cu data 29 Septembrie 1919 emanată numai dela Scorțeanu;

Având în vedere că apelantul a mai susținut că, întru cât intimații în procesul de fond cerând chemarea în garanție a Creditului Minier, au invocat împreună în acea cerere scrisoarea dela 29 Septembrie 1919 ca generatrice a drepturilor pe care le pretinde apelantul, aceasta înseamnă că Sorescu avea deplină cunoștință de toate demersurile lui Scorțeanu și că din acest fapt rezultă la darea celei scrisori un mandat tacit din partea lui Sorescu, pe care l'a ratificat la 26 Noembrie 1919 atunci când s'a încheiat contractul de cesiune;

Având în vedere că faptul chemării în garanție de intimati a Creditului Minier și mențiunea pe care dânsi o fac în acea cerere de scrisoarea din 29 Sep. 1919, din moment ce această scrisoare nu emană de cât dela Scorțeanu, nu poate duce la concluzia că apelantul ar fi stabilit în instanța de poprire că scrisoarea în chestiune ar constata o creanță și față de Sorescu;

Că, deci, față de acest intimat, apelantul neavând o creanță constatată printr'un act scris, nu putea cere și obține încuviințarea popririi în condițiunile alin. a al art. 455 Pr. civ., ci conform alin. b. al acelu text, adică dând o cauțiune de jumătate din valoarea reclamațiunei;

Având în vedere că față de intimatul Nicu Scorțeanu cată să examinăm dacă scrisoarea prezentată în instanța de poprire, poate fi considerată ca un act scris în condițiunile alin. a de sub art. 455 pr. civilă;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 455 alin. a pr. civ., orice creditor a cărui creanță este constatată printr'un act scris neautentic, va putea odată cu intentarea acțiunei să poprească sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea, putând fi supus după aprecierea puterii judecătorești la darea unei cauțiuni fixată de dânsa;

Având în vedere că chestiunea de rezolvat este aceea de-a se ști ce se înțelege prin „act scris”.

Având în vedere că, dacă legiuitorul s'ar fi mărginit a spune că se poate face poprire de orice creditor a cărui creanță este constatată cu act scris, atunci de sigur că orice scrisoare, orice însemnare emanând dela un debitor, care deși n'ar fi o creanță propriu zisă, certă și netăgăduită, dar care ar putea constitui un început de dovadă scrisă, ar putea fi socotite ca acte scrise și pe baza ciora să se poată cere și încuviința o poprire în condițiunile art. 455 alin. a. pr. civ.;

Având în vedere că legiuitorul ținând seama pe deoparte că proprierea este o măsură riguroasă atât pentru debitor cât și pentru terțiul poprit, iar pe de alta că magistratul chemat să încuviințeze poprirea nu poate avea în instanța de poprire nici posibilitatea, nici căderea să judece temeinicia actului ce i se prezintă și dacă acel act la judecarea fondului ar putea deveni o creanță netăgăduită, și căreia să nu-i lipsească de cât autentificarea iar nu o scrisoare sau însemnare a debitorului din care să pară că există o obligațiune pentru dânsul și care ar echivala cu situațiunea creditorului care n'are act scris, adică în condițiunile alin. b al sus citatului text;

Având în vedere că dacă acesta este principiul legii, cată să examinăm în fapt felul creanței în virtutea căreia apelantul cere a se menține ordonanța care a încuviințat poprirea conform alin. a al art. 455 pr. civ.;

Având în vedere că scrisoarea din 29 Septembrie 1919, conține o opțiune pe care Scorțeanu o făcea apelantului Ștefănescu și prin care, în cazul când acesta n'ar fi în măsură să cumpere dânsul redevența, îl autoriza ca până la data de 10 Octombrie 1919 s'o negocieze și în caz de reușită să-i plătească 10% din prețul obținut; se mai accentuiază în această scrisoare că „după această dată, adică după 10 Octombrie 1919, mă voi considera complet degajat”, și această expresiune dovedește până la evidentă că termenul de 10 Octombrie se referă la întreaga ofertă, iar nu numai la opțiunea de vânzare, cum se susține de apelant;

Având în vedere că intimații în concluziunile lor în instanța de contestație au recunoscut că acest termen de 10 Octombrie 1919 a fost prelungit verbal încă cu opt zile;

Având în vedere că cesiunea acelor redevențe a fost trecută de intimații Scorțeanu și Sorescu către Creditul Minier la data de 26 Noembrie 1919, deci după expirarea termenului menționat în scrisoarea din 29 Septembrie 1919, cât și a celui prelungit, iar din scrisoarea Creditului Minier, prezentată chiar de apelant la cererea de poprire, se vede că consiliul de administrație al acestei Societăți a respins în două rânduri oferta apelantului și a aprobat la 19 Noembrie 1919 o altă ofertă care a fost urmată de menționatul contract de cesiune;

Că este posibil ca apelantul, cu dovezile pe care le va administra să reușească a stabili la instanța de fond că scrisoarea de opțiune a fost prelungită, că termenul fixat prin acea scrisoare nu se referă la convenția de comision ci numai la oferta—opțiune pentru vânzare, sau că cesiunea redevenței către Creditul Minier s'a făcut tot datorită intervențiunei sale și să obțină astfel câștig de cauză; acestea însă nu pot influența asupra măsurii de asigurare ce se ia, titlul pe baza căruia s'a cerut poprirea rămâne ca un act care creiază creditorului popritor un drept litigios, iar nici de cum afirmarea unei creanțe certe, lichide și exigibile;

Având în vedere că, în ceea ce privește susținerea apelantului că nelichiditatea unei creanțe nu poate împiedeca înființarea unei popriri, ches iunea este în afară de orice discuție, cu singura condițiune că pe baza unei astfel de creanțe nu se poate înființa poprire de cât în conformitate cu alin. b al art. 455 din procedura civilă.

Așa fiind, ordonanța de poprire a fost greșit încuviințată și cu drept cuvânt a fost anulată de tribunal.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: N. N. Săulescu, I. Manu, G. Conduratu, M. Mosgos.

TRIBUNALUL FĂLCIU

Audiența dela 11 Mai 1920

Președinția D-lui A. Mandrea, președinte.

Constantin Popov cu Aurelia D. Andrian

LOCAȚIUNE.—CHIRIE.—SPORIREA EI.—CONTRACT EXPIRAT.—CONTRACT ÎN CURS DE EXECUTARE.—ART. 1 ȘI 6 DIN DECRETUL-LEGE DIN 1 APRILIE 1920 PENTRU REGULAREA RAPORTURILOR DINTRE PROPRIETARI ȘI CHIRIAȘI.

Dispozițiunile art. 6 din decretul-lege pentru regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași din 1 Aprilie 1920, care arată nor-

mele după care chiriile au a fi spirite, se aplică nu numai față de contractele expirate și prelungite în virtutea legii, ci și față de contractele în curs de executare.

Tribunalul,

Având în vedere recursul făcut de Constantin Popov în contra cărței de judecată sub No. 43|920 a comisiei arbitrale pentru regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași de pe lângă judecătoria ocolului I Huși al cărei dispozitiv este:

„Respinge că ne întemeiază cererea făcută de Constantin Popov înregistrată la No. 2131 | 920. Admite în parte cererea făcută de D-na Aurelia D. Andrian înregistrată la No. 2154 | 920 și în consecință fixează chiria anuală a imobilului situat în Huși Strada Anastasie Păun 8, deținut de d-l Constantin Popov, la suma de lei 900 anual cu începere dela 23 Aprilie 1920 pe care-l obligă a o plăti”.

Având în vedere concluziunile ambelor părți.

Având în vedere faptele următoare:

Recurentul C. Popov încheie un contract de locațiune pe periodul de timp cuprins între 26 Octomb. 1915—26 Octomb. 1922, Acuma cu privilegiul ultimului decret-lege privitor la regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași, proprietarul pretinde pe temeiul art. 6 al. 8 din amintitul decret-lege, un spor de chirie.

Comisiunea arbitrală căreia s-a deferit specia spre judecare încuviințează sporul împotriva concluziunilor locatarului care sesizează instanța de recurs (art. 24 decretul-lege).—Considerând că mijlocul de casare propus de recurent este violarea art. 6 din decretul-lege întru cât contractul de locațiune ce posedă nu se cuprinde între acele enumerate la art. 1, contractul fiind în curs de executare.

Considerând că spre armonizarea interpretativă a dispozițiunilor art. 1 și 6 din ultimul decret-lege pentru regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași trebuie coraborată și măsura edictată de legiuitor prin art. 35 din legea măsurilor excepționale care în imbinarea lor vădesc intenția de a fixa drept bază pentru mărirea sau micșorarea chiriilor data Sf. Dumitru 1915, iar nici de cum intenția de a privilegia contractele expirate.

Că aceasta reese din termenii generali în care se exprimă legiuitorul „*proprietarii și locatarii pot spori chiriile*” (art. 6 al. 2), fără a stabili vre-o distincție între contractele în curs și cele expirate; distincție neapărată, dacă în cugetul său s-ar fi născut utilitatea ei; că, aliniatul 7 al art. 6 elimină orice dubiu interpretativ: „*sporurile se aplică deopotrivă la toate închirierile de ori cine, sub ori ce formă și la orice dată ar fi făcute*”.

Că dacă este adevărat că legiuitorul în legitimarea unor interese superioare a fost nevoit să stabilească

anumite criterii de sporire și uneori scădere a chiriiilor, n'a înlăturat de sub imperiul dispozițiilor sale o serie de proprietari ce se găsesc în fața unor contracte în curs întocmite fără să depășească normele legale.

A dejuca specula nu înseamnă a creea nedreptăți. Ori, în părerea contrarie se ivesc o sumă de împrejurări care jignesc interesul firesc al vieții economice a proprietarului în raport cu greutatea timpurilor și stânjinesc întreținerea imobilului.

Că dar recursul ne fiind întemeiat urmează să fie respins.

Pentru aceste motive, redactate de d. Președinte, Al. Mandrea, respinge.

Semnați: A. Mandrea, M. Vasiliu.

JUDECĂTORIA OCOL. II R.-SĂRAT

Audiența dela 22 Martie 1920

Judecător, G. P. Docan

Al. Ionescu cu Stan Gheorghe și alții

AMENINȚARE VERBALĂ. — CONDIȚIE PRECISĂ ȘI BINE DETERMINATĂ. — COMPETINȚĂ. — ART. 237 C. PEN., ART. 53 C. JUD. OCOL.

Cuvintele amenințătoare adresate unei persoane prin viu grai, însoțite de o condiție precisă și bine determinată și anume: „Dacă va veni să-i ia odgonul îl va împușca”, constituie delictul de amenințare prevăzut și pedepsit de art. 237 C. pen.

Acest text de lege nefiind trecut în art. 53 al legii judecătoriilor de ocoale care determină competența limitată a acestor instanțe, delictul menționat intră în competența de judecată a tribunalului.

Judecata,

Asupra acțiunii penale de față, deschisă prin procesul-verbal încheiat la 22 Aprilie 1919 de șeful postului de jandarmi Nisipuri, împotriva lui Stan Gheorghe și Petre Stan Gheorghe, din comuna Surdila-Greci, județul Brăila, în urma reclamației lui Alex. Sorescu, domiciliat în com. Balta-Albă, județul R.-Sărat.

Văzând actele și lucrările din dosar, depozițiile martorilor precum și susținerile inculpaților în instanță.

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt următoarele: În ziua de 1 Martie 1919 reclamantul Al. Sorescu, conductor la serviciul tehnic de poduri și șosele al județului R.-Sărat, se afla împreună cu mai mulți lucrători la construcția unui pod de pontoane pe râul Buzău, la trecerea râului pe teritoriul comunei Nisipuri, fiind delegat să su-

pravegheze lucrările de construire ale podului. Având nevoie la aceste lucrări de un odgon de sârmă care, după informațiile sale se afla în posesia inculpaților Stan Gheorghe și Petre Stan Gheorghe rămas lor dela trupele germane de ocupație, conductorul l'a cerut inculpaților cari se aflau și ei de față la pod. Aceștia au refuzat și, dacă nu amândoi, cel puțin unul din ei, anume Stan Gheorghe, a răspuns conductorului că: „dacă va îndrăzni să vină să-l ia, va da cu pușca în el”.

Având în vedere că aceasta fiind infracțiunea comisă, urmează a se vedea mai întâiu ce calificare juridică trebuie să i se dea și anume dacă constituie delictul de ultraj prevăzut și penat de art. 183 cod. penal sau delictul de amenințare prin grai prevăzut și penat de art. 237 Cod. penal.

Având în vedere că, dacă s'ar considera izolat, fiecare în parte din aceste articole, infracțiunea comisă de inculpați ar putea fi calificată atât ultraj cât și amenințare verbală, întrucât într-un ste elementele necesare existenței ambelor delicto; în adevăr, art. 183 cere ca ultrajul să fie făcut prin cuvinte, gesturi sau amenințări în persoana oricărui funcționar public sau cetățean însărcinat cu un serviciu public și reclamantul, fiind conductor de lucrări publice în serviciul statului, deci funcționar administrativ, intră în categoria celor protejați de acest articol; pe de altă parte, cuvintele ce i s'au adresat sunt referitoare la afacerile de serviciu cu care reclamantul era însărcinat și au fost pronunțate pe când se afla în exercițiul funcțiunii, în sfârșit, ele sunt de natură a-i atinge demnitatea, putându-l expune să-și vadă micșorat prestigiul funcțiunii sale în fața cetățenilor. Faptul inculpaților intră însă și în prevederile art. 237 cod. penal pentru că amenințarea făcută prin grai a fost însoțită atunci când a fost făcută de o condiție care putea inspira teama celui căruia a fost adresată; așa fiind, urmează a se vedea care din aceste două texte trebuie aplicat în speță.

Considerând că, legiuitorul penal când a formulat art. 183 c. p. și a trecut amenințările printre modurile de a se comite un ultraj, nu avea formulată încă materia amenințărilor pe care avea să o redacteze mai târziu, astfel că nu a putut avea în vedere amenințările grave pe care le-a înscrimat în infracțiuni, pedepsindu-le cu reclusiunea sau cu închisoarea corecțională, adică amenințările prin scris sau cele verbale însoțite de o cerere sau condiție. Legiuitorul când a redactat materia ultrajului s'a gândit numai la amenințările simple, făcute prin cuvinte sau gesturi și cari fără a fi prea grave nu fac decât să atingă susceptibilitatea funcționarului public căruia îi sînt adresate, adică amenințările verbale astfel cum sînt denumite în limbajul zilnic; dar chiar dacă

ipotețic am admite că redactând materia ultrajului legiuitorul a avut în vedere și amenințările mai grave însoțite de o cerere sau condiție, atunci când a ajuns la sediul materiei și-a stabilit o gradatie a amenințărilor, putem crede că a revenit asupra pedepsei mici din materia ultrajului și-a edictat o pedeaptă mai gravă pentru amenințările însoțite de cereri sau condiții. Cu acest prilej legiuitorul a înțeles să pedepsească prin art. 235 - 237 amenințările calificate, indiferent de persoana sau funcțiunea celui cărui se adresează, lăsând fără sancțiune penală amenințările verbale neînsoțite de o cerere sau condiție și pe care, atunci când e vorba de un funcționar a voit să le pedepsească. Adoptând sistemul contrar numai pentru simplul motiv că art. 182 și 183 vorbesc de amenințări, am ajunge la concluzia că amenințările oricât de grave și chiar cele făcute prin scris pe care legiuitorul le pedepsește cu reclusiunea, ar deveni în cazul când ar fi aduse unui funcționar în exerciul funcțiunii, simple ultragii pedepsite cu maximum 6 luni închisoare.

Considerând că ultrajiul prevăzut de art. 183 se pedepsește cu închisoarea dela 15 zile până la 2 luni sau numai cu amendă dela 26 până la 100 lei, iar cel prevăzut de art. 182 cu maximum 6 luni închisoare, pe când amenințarea verbală este pedepsită de art. 237 cu închisoare dela 3 luni până la un an și cu amendă de lei 50 până la 250 lei; că dacă s'ar interpreta legea în sensul că amenințările verbale oricât de grave aduse unui funcționar public în exercițiul funcțiunii trebuie calificate ultragii aplicându-se pedeapsa mai mică din art. 182 și 183, ar urma că funcționarilor să fie mai puțin protejați de lege ca celelalte persoane, ceea ce nu este conform cu spiritul legiuitorului care a înțeles să acorde funcționarilor o deosebită protecție pentru a-i pune în siguranță atunci când își exercită funcțiunile lor.

Considerând prin urmare că, pentru a concilia aceste texte de lege, pedeapsa pentru amenințările calificate din art. 237 se va aplica celor cari amenințând prin viu grai inspiră temere persoanei căreia i-au fost adresate, fie ca funcționar sau nu, iar pe baza art. 182, 183, se vor pedepsi chiar amenințările simple, neînsoțite de vr'o cerere sau condiție, atunci când sînt adresate funcționarilor publici în exercițiul funcțiunii, amenințări cari altfel nu sînt pedepsite de lege.

Având în vedere că, aplicând aceste principii, în speță, cuvintele adresate de inculpați reclamantului constituiesc o amenințare prin viu grai însoțită de o condiție precisă și bine determinată și anume: „dacă va veni să-i ia odgonul, îl va împușca“, că această amenințare putea inspira teama reclamantului și că astfel inculpații ar putea fi pasibili de

penalitatea prevăzută de art. 237 c. pen; că acest text de lege nefiind trecut în art. 53 al legii judecătorilor de ocoale care determină competența limitată a acestor instanțe, delictul intră în competența de judecată a Tribunalului R.-Sărat, astfel că judecătoria urmează a-și declina competența și-a dispune trimiterea dosarului Parchetului pentru a sesiza instanța competente.

Pentru aceste motive, declină.

Semnat; G. P. Docan.

JUDEC. OCOL. ZĂTRENI-VALCEA

Audiența dela 25 Iunie 1916

Judecător, C. S. Băllan

Petre Preoteasa cu Ion St. Bugiulescu

DREPT DE PROPRIETATE.—ABUZUL DE DREPT DE PROPRIETATE.—
DREPTUL INSTANȚEI DE A ORDONA DISTRUGEREA SAU DESFIINȚAREA
LUCRĂRILOR CARE AU PRODUS DAUNA VREMELNICĂ SAU PERMA-
NENTĂ.—(ART. 480 COD. CIVIL)

Dnpă art. 480 c. civ. dreptul de proprietate este dreptul ce-l are cineva de a se bucura și dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege și într'atât întru cât, prin aceasta, nu aduce vre-o pagubă drepturilor vecinilor săi.

Prin urmare, ori de câte ori cineva, abuzând de dreptul său, aduce o pagubă vecinului, de atâtea ori el va fi dator a repara acea pagubă, și judecata poate ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor care au produs dauna vremelnică sau permanentă.

Judecata

Asupra prezentului proces civil pentru abuz de drept de proprietate;

Având în vedere actele dela dosar, desbaterile urmate și însăși mărturisirea în parte a pârâtului la interogator, coroborată cu refuzul său de a presta jurământul, din care se constată în fapt că pârâtul Ion St. Bugiulescu din comuna Tetoii, jud. Vâlcea, desfînd pînă la o adîncime mare terenul, proprietatea sa—vecin cu al reclamantului Petre Preoteasa tot din Tetoii, a pricinuit prin fapta sa distrugerea și surparea a opt metri pătrați de pămînt cu vie pe el, din capul viei reclamantului, făcînd să se surpe acestuia, tot din această cauză, și ca opt metri gard de pîrmași, fapt ce l-a cauzat reclamantului daune ce le pretinde prin prezenta acțiune;

Având în vedere că faptul așa precum se arată mai sus, se probează cu actele de la dosar, desbaterile urmate și cu mărturisirea în parte la interogator,

făcută de însuși părătul, în ș dința de la 22 Aprilie 1016, coraborată cu refuzul său de a presta jurământul.

In drept;

Având în vedere că, conform dispozițiilor din art. 480 c. civ., dreptul de proprietate este acel drept ce-l are cineva de a se bucura și a dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege;

Având în vedere că, exercițiul acestui drept, față de dreptul identic al proprietarului vecin, este una din cele mai delicate materii ale dreptului de proprietate, și, de mult, de foarte de mult timp—din secolul XIX, s'a început a se întrevedea marea importanță a acestei chestiuni, care reeșia din conflictele la care da loc între marele stabilimente industriale ceea ce a făcut ca autori ca Guyot și Ripert să emită principiul că, ori cât de legitim ar fi dreptul de proprietate „on ne peut gêner sérieusement le travail de ses voisins ou rendre leur maison inhabitable”, pe baza cărui principiu s'a dat de tribunalele din Franța primele hotărâri prin care se oprea abuzul de drept de proprietate;

Că, apoi, Curtea din Metz a stabilit nu numai în fapt, ci și ca principiu de drept, că „un vecin nu poate uza de proprietatea sa, decât respectând pe aceia a vecinului său și că drepturile lor respective fiind egale, acela al unuia trebuie a se împăca cu acela al celuilalt”; și în acelaș sens s'a pronunțat apoi și Casația franceză, care, încă dela 1844 a stabilit o formulă, care în această materie servește de regulă până azi (D. R. Ioanițescu, monografie);

Având în vedere, apoi, că, în afară de restricțiunile la dreptul de proprietate, care rezultă din legi și regulamente, mai există încă o restricție despre care legiuitorul nu vorbește și anume: aceia care rezultă din conflictul drepturilor private: Dreptul de proprietate este, într'adevăr, mărginit, deși legea nu o spune formal, prin dreptul egal al celorlalți proprietari. — Un proprietar nu poate deci, să întrebuințeze lucrul său în așa mod, încât să jignească dreptul altora. — Fiecare, zice legea romană, poate să facă pe fondul său ceea ce voeste, sub condiția însă ca el cu nimic să nu păgubească pe altul; în acelaș sens era și art. 478 c. Calimach (364 c. austriac);

Că, de câte ori deci cineva, abuzând prin urmare de dreptul său de proprietate, ar trece peste marginele dreptului său și va jigni dreptul vecinului său cauzându-i un prejudiciu, de atâtea ori, conform art. 998 cod. civil el va fi dator a-i repara acel prejudiciu (Laurent t. VI 136, 138 și urm; Cas. rom. Bul. pe 1900 pag. 135 și „Curierul judiciar” 35/914 N. Iliescu), iar judecata poate ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor, care au produs dauna vremelnică sau per-

manentă (Demolombe, XXXI 690; F. Herman III 1382 și 1071).

Aând în vedere, că, în speță, se dovedește în mod evident că, părătul, desființând până la o adâncime mare terenul proprietatea sa, vecină cu aceia a reclamantului, a abuzat, prin aceasta, trecând peste marginele dreptului său de proprietate, de oarece el a desfundat terenul până sub gardul de părmaci al reclamantului, pe care gard'l-a slăbit și a făcut să se dărâme pe o distanță de opt metri și tot din cauza slăbirei prea mari a terenului i s'a surpat acestuia și opt metri pătrați de teren, distrugându-i și via ce o avea plantată pe acest teren;

Că, prin fapta sa, părătul, jignind dreptul de proprietate al vecinului său, i-a cauzat un prejudiciu, care, conform art. 998 cod. civil, e dator a-l repara;

Că, astfel fiind, acțiunea prezentă e întemeiată și ca atare urmează a fi admisă.

Pentru aceste motive, admite, etc.

Judecător, C. S. Ballan.

JUDECĂTORIA OCOL II URBAN IAȘI

Audiența dela 12 Maiu 1920

Judecător ajutor N. T. Buzen

Simion Blauer cu Moise Bercovici.

INCHIRIERE. (CONTRACT DE). — PRELUNGIRE. — DECLARAȚIE DE RENUNȚARE. — DECRETUL LEGE 1420 DIN 1920.

INCHIRIERE. (CONTRACT DE). — PRELUNGIRE. — RENUNȚARE. — CONTESTAȚIE.

INCHIRIERE. (CONTRACT DE). — PRELUNGIRE. — RENUNȚARE. — COMPETIȚIA.

INCHIRIERE. — PRELUNGIRE. — RENUNȚARE. — DACĂ CHIRIASUL POATE CERE UN TERMEN PENTRU EXECUTAREA HOTĂRÂRII OBTINUTĂ CONTRA LUI.

1° Beneficiază de prelungirea contractelor și chiriașii cari au dat declarațiuni scrise de renunțare, dacă le contestă în 10 zile la instanța competentă, așa că dacă declarația e dată la tribunal, el singur o poate anula, iar nu judecătoria.

2° Prin întrebuințarea termenului de „contestățiune” în art. 4 din decret, nu se deroagă dela materia respectivă din proc. civ. de cât întru atât, că dă posibilitatea excepțională de-a se reveni asupra hotărârii, anulându-se însăși declarația, care i-a servit ca argument de fapt.

3° Artic. 4 din decret n'aduce nici-o derogare la competența *ratione materiae* a instanțelor judiciare, referitor la contestațiune.

4° Nu se poate pretinde că justiția este în drept să acorde chiriașului care a declarat

formal că se mută un nou contract forțat cu proprietarul, și nici nu se poate susține, că chiriașul fără a-și denega declarația de renunțare, în conferință cu legea este în drept să ceară amânarea executării hotărârii obținută împotriva sa până la 1922, pe cale de acțiune principală—independent de cele hotărâte în decretul 1420.

Judecata,

Asupra prezentei contestațiuni făcută de Simon Blauer, în termen, având ca obiect anularea sentinței tribunalului Iași secția II, care cuprinde declarația dată de dânsul, că se va muta în ziua de 23 Aprilie 1920 din imobilul din Stada Socola No. 53 proprietatea lui Moise Bercovici.

Văzând că din cercetarea dosarului trib. Iași s. II No. 919 | 919 se constată că Moise Bercovici, proprietarul imobilului din str. Socola 58, a intentat la această judecatorie acțiune contra lui S. Blauer cerând reziliere pentru neplată de chirie, acțiune care a fost respinsă ca neîntemeiată. (Cartea de judecată No. 150 din 29 Martie 919); că M. Bercovici făcând apel la secția I a tribunalului a cerut închiderea dosarului prin petiția înregistrată la No. 6975 | 919 și a dat declarație de împăcare, trecută în dispozitivul sentinței No. 123 | 919 prin care Simon Blauer se obligă a părăsi imobilul în chestiune pe ziua de 23 Aprilie 1920; că intervenind decretul-lege 1420 din 1920 care prelungește de drept toate contractele de închiriere până la 1922, acordând această protecțiune și acelor ce au dat declarațiuni scrise de renunțare, chiar când sunt constatate în hotărâri judecătorești neexecutate, cu anumite condițiuni puse în art. 4 din decret; Simon Blauer întemeindu-se pe acest text (art. 4) nu se mută la 23 Aprilie 1920, ci intențează contestație în anularea declarațiunei sale, deci a sentinței tribunalului, la comisiunea arbitrală de pe lângă această judecatorie și comisiunea declinându-și competența în favoarea instanțelor de drept comun, a venit astăzi spre a fi judecată.

Considerând că contestatorul prin avocatul său susține că legiuitorul prin art. 4 a inovat cu totul în materie de contestație, la care nu trebuie să ne referim, și că nu este vorba de o contestație în anulare a sentinței tribunalului, ci de o acțiune independentă care să constate prelungit de drep contractul clientului său, lăsând neatinsă hotărârea dată de tribunal, ci numai de a-i întârzia efectele atât cât îngăduie legea—adică până la 1922; Considerând că aceste susțineri sunt neîntemeiate, de oarece art. 4 din decretul 1420 | 920, numai într-un chip neobișnuit părții căzută în proces să ceară revenire asupra hotărârii ce i se

opune ca fiind definitivă, numai într-un cât îndreptă contestatia sa în termen de 10 zile dela data decretului, la instanțele competente după dreptul comun și dovedește că declarația a fost dată în necunoștința împrejurărilor legale și de fapt, se înțelege că dovedind aceasta, anulează declarațiunea de renunțare la contract, deci și sentința care nu numai că se întemeiază pe ea ca argument de fapt, dar și formează în reproducere dispozitivul ei. Și atunci evident că anulându-se această declarație pentru cuvânt de eroare de fapt sau de drept, lucru spus de legiuitor în alți termeni, nu se poate susține că e admisibil să se pretindă prelungirea de drept acordată pentru toate contractele de închiriere fără să nu se dărâme mai întâi declarația părții pentru motivele încuviințate, ori aceasta duce tocmai la anularea sentinței tribunalului, anulare pe care n-o poate face judecătoria ci instanța care a pronunțat-o și investe-o cu formula executorie, așa cum hotărâște în asemenea materie codul de procedură civilă.

Deci chiriașul S. Blauer nu poate cere aceasta prelungire excepțională a contractului său de închiriere de cât împlinind întocmai cerințele art. 4 din decretul 1420, anulându-se declarația pentru motivele și în termenul stabilit de lege. Cât privește celălalt punct, că nu se cere anularea hotărârii, ci numai anihilarea efectelor ei pe termenul de favoare acordat de lege, cu alte cuvinte ca chiriașul S. Blauer să continue a rămâne în casă până la 1922 și după aceea să fie liber proprietarul să ceară evacuarea pe baza declarației dată de chiriaș, se pare a fi un mod ingenios de exprimare un sofism, de vreme ce, după acest fel de interpretare, art. 4 devine de prisos și legiuitorul de-ar fi gândit așa, nu l-ar mai fi scris în lege.

Rămâne dar stabilit, că ne găsim în materie de contestațiune și dacă chiriașul Simon Blauer vrea să rămâne în casă, să sfarme mai întâi declarația sa dată de bună voe că se mută la 33 Aprilie 1920 dovedind că cele două condițiuni exprese puse în lege (art. 4) sunt împlinite; dar cum această declarație a fost dată pentru prima oară în instanța a doua, la tribunal, care și-a întemeiat hotărârea sa pe ea ca argument de fapt, dând sentința de evacuare, care a rămas definitivă și executorie, judecata, socotind că în conformitate cu art. 400 și următorii din proc. civ. nu această instanță este chemată să anuleze declarația de renunțare a chiriașului, deci și sentința întemeiată pe ea, ci numai tribunalul, găsește, că judecata este incompetentă a se pronunța asupra acestei contestațiuni.

Pentru aceste motive, declină.

Jude-ajutor, N. T. Buzea.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în edițiunea oficială volumul II din lucrarea întocmită sub îngrijirea Ministerului de Justiție : cuprinzând :

COLECȚIUNEA de legi, decrete-legi, regulamente, decrete, deciziuni ministeriale și orice alte măsură în vederea stării de război (5 Ianuarie 1918—31 Martie st. v. 1919).

Volumul conținând 900 pagini se află de vânzare la Ministerul Justiției, arhiva direcțiunii comptabilității, cu prețul foarte redus de 30 lei.

Contribuțiuni la o reformă a Codului Penal de I. B. GEORGESCU

Prim-procuror la Trib. Dolj

Lucrarea apărută acum în editura Institutului de Arte Grafice „Samitca” din Craiova.

Se găsește de vânzare la toate librăriile și se poate procura și direct dela editor.

Prețul unui exemplar Lei 6.—

A apărut :

Responsabilitatea Statului și Noua concepție de despăgubire pentru Daunele de Război în Doctrina și Legislațiunea Franceză și Română

DE

CORNELIU BOTEZ

Procuror la Înalta Curte de Casație și Justiție

PREȚUL 3 LEI

La Institutul de editură „Reforma Socială”. București, Pasagiul Român, 20.

„C O L U M B”

Societate anonimă de EXPORT ȘI IMPORT

Sediul : Str. Bursei No. 4 (Camera de Comerț)

DEPOZITE ȘI VANZĂRI

Str. Luterană No. 29—31 și Cal. Moșilor No. 88

Cu sucursale în toată lumea

Cumpără și vinde orice mărfuri

BANCA DE CREDIT ROMÂN

— SOCIETATE ANONIMĂ —

CAPITAL SOCIAL, DEPLIN VÂRSAT LEI 20.000.000

**BUCUREȘTI, BRĂILA, GALAȚI, IAȘI,
CONSTANȚA**

Operațiunile Băncii :

Deschiderea de conturi-curente, încasări și sкомпărti de efecte asupra României și străinătății, încasări și sкомпărti de cupoane și titluri, avansuri pe titluri și alte garanții, eliberează ocouri și scrisori de credit asupra tuturor țărilor, și face orice alte operațiuni de bancă, ceziuni, gajuri de mărfuri, operațiuni de depun și report, etc. Primește cereale la consignatie și se însușinează cu vânzarea lor.

BANCA NAȚIUNEI

Soc. Anonimă.—Capital și rezerve Lei 39.000.000

SEDIUL CENTRAL :

București, B-dul Carol No. 11 (Piața Rosetti).—Tel. 15/27

Face toate operațiunile de Credit și Secont.—Primește economii spre fructificare în condițiunile cele mai avantajoase.

Secțiune specială pentru operațiuni de Bursă.

Finantează întreprinderi comerciale și industriale.

GOSPODARIILE ȚĂRĂNEȘTI

Soc. Anonimă.—Capital social 10.000.000 Lei

SEDIUL CENTRAL :

București, Bulevardul Carol 1, (Piața Rosetti). Etajul II

Importă tot felul de produse necesare satezilor, Exportă produsele țărănești.

CASELE POPULARE

Soc. Anonimă.—Capital social Lei 5.000.000 București.—

Cumpără și vinde terenuri și imobile în raza orașului București.—Construiește în Capitală locuințe cu plată în rate întrebunțând materiale produse din Fabricile proprii.

Execută în atelierele sale orice lucrare referitoare la construcție. Secțiune specială de întreprinderi.

Furnizează materiale de construcție de cea mai bună calitate aduse direct pe șantiere.

Elaborează proiecte complete și execută amenajări, transformări și restaurări de imobile, de orice importanță.

S. T. A. R.

Soc. de Tracțiune Automobilă din România

Soc. Anonimă.—Capital social Lei 5.000.000.—București

Furnizează trăsuri-automobile, auto-tractoare, moto-culatoare, de tot felul din cele mai reputate fabrici. — Repară mașini, repede, conștiincios și eficient. — Execută transporturi de persoane și mărfuri în toată țara cu prețuri convenabile. Cumpără și vinde ocazional mașini și piese de automobile.

TIPOGRAFIA GUTENBERG

Editură, Turnătorie de litere și legătorie de cărți.

Soc. Anonimă.—Capital social Lei 2.000.000.—București

Vechea Casă de Încredere, întemeiată în anul 1889, transformându-se în Societate Anonimă pe acțiuni și fiind înzestrată cu cele mai perfecționate mașini, execută și editează orice lucrări de

Tipografie, Editură, Legătorie de cărți, și Turnătorie de litere.

Secțiune specială pentru registre de tot felul

S. R. C.

Societ. Română de Combustibil

Soc. Anonimă.—Capital social Lei 2.000.000.—București

Cumpără și Exploatează păduri, mine de cărbuni și terenuri petrolifere

„DACIA-ROMANIA“

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE IN BUCUREȘTI
— Intemeiată la 1871 —

Capital de acțiuni . . . . . Lei 24.000.000 deplin vărsat
Totalul garanțiilor . . . . . „ 85.901.880 „ „
Daune plătite dela înfiin-

țarea Societății . . . . . „ 294.493.494 „ „

Daune plătite în anul 1919 „ 11.820.397 „ „

„Dacia-România“ este societatea cea mai veche și mai puternică din țară. Trecutul ei, însemnatele sale capitaluri și persoanele cari o conduc, dau asiguraților cele mai depline garanții pentru asigurări cât mai mari în ramurile: Incendiu, grindină, transporturi, viața, accidente, furturi prin spargere și anume: în condițiunile cele mai prielnice pentru asigurați.

Increderea deosebită de care, cu drept cuvânt, se poate bucura Societatea „Dacia-Romania“ și pe viitor, este învederată atât prin capitalul de lei 3.507.383.547 ce i-a fost încredințat la asigurare în 1919, cât și prin despăgubirile de peste 294 milioane ce ea a plătit până acum.

Asigurarea este reală numai dacă se întemeiază pe garanții morale și materiale depline și bine dovedite,

De altfel, zicătoarea populară „asigurat la Dacia“, datorită bunului simț al publicului, arată fericindu-l pe omul prevăzător, care a știut să se adăpostească de orice pagubă ce i-ar pricinui ceasul rău.

Lămuriri se dau de îndată, la cerere, în București, la sediul Societății, str. Wilson 3, sau la agenția ei principală din str. Stavropoleos 10, iar în județe la agențiile ei din toate orașele României Mari.

„GENERALA“

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARI GENERALE
CAPITAL SOCIAL DEPLIN VARSAT LEI 3.000.000

Fonduri de garanții la finele anului 1917 Lei 48.807.334,48
Daune plătite în anii 1916 și 1917 „ 9.110.106,48
Daune plătite dela înființarea Societății „ 99.582.216,18
Asig. asupra vieții în vig. la finele anul. 1917 „ 92.131.065,52

SEDIUL:

BUCUREȘTI

PIAȚA UNIVERSITĂȚII

(în dosul stat. Mihai Vit.)

REPREZENTANȚA

GENERALA:

BUCUREȘTI

STRADA SMARDAN No. 4

AGENȚII IN TOATE ORAȘELE DIN ȚARĂ

ASIGURARI CONTRA DAUNELOR DE:

INCENDIU, GRINDINA, TRANSPORT

(Fluvial, Maritim și Terestru)

Asigurări în ramurile: Viața, accidente, etc.

„NATIONALA“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURĂRI IN BUCUREȘTI

Capital de acțiuni deplin vărsat . . . . . Lei 3.000.000,00
Fonduri de rezervă . . . . . „ 42.200.627,70
Total . . . . . Lei 45.200.627,70
Daune plătite dela fondarea Societății . . . . . „ 142.000.000,00

Președinte, **P. GRĂDIȘTEANU.**

Vice-președinte, **I. M. ELIAS**

CONSILIERI:

D. D. Bragadiru

Henri Catargi

Dr. I. Costinescu

H. D. Fulga

H. Hornstein

I. Negruzzi

C. A. Panaitescu

Em. Porumbaru

Prințul Barbu Știrbey

Director General, **I. A. BERINDEI.**

Sub-Director, **I. SĂVULEANU.**

„NATIONALA“

asigură în contra incendiului, grindinei, în contra riscurilor de transport (fluvial, maritim, terestru). Asigurările asupra vieții se primesc în toate combinațiunile uzitate, precum: Caz de moarte. — Supraviețuire. — Zestre și Rente.

Sediul social la palatul societății strada Paris No. 12. București

— Unde se află și reprezentanța generală a societății —

AGENȚII IN TOATE ORAȘELE ȚĂRII

Conservarea Sănătății

Pe vremea de față, când asprimea temperaturii și umezeala expune sănătatea noastră la răceli și provoacă tot soiul de dureri reumatice, gută și nevralgii, sunt neprețuite serviciile ce le aduce renumitul și cel mai salutar remediu de casă

DIANA FRANTZBRANNTWEIN

Fabricat de „DIANA“, Societate Anonimă din București
Strada Foișor No. 8

Dacă dureri de cap vă chinuesc
câteva frecțiuni pe frunte le ameliorează și le face să dispară

Dacă aveți dureri crâncene în toate membrele,
masajele cu acest reconfortant vă fac mare bine

Dacă vă doare dinții sau aveți inflamația gingiilor
câteva picături turnate pe vată alină durerile și vă puteți odihni

Se găsește la toate Drogueriile și Farmaciile în sticle
prevăzute cu capsule de plumb și marca fabriciei

Prețul unei sticle Diana { Mică . . . . . Lei 6.—
Mijlocie . . . . . „ 13.—
Mare . . . . . „ —

„PREVEDEREA“

Revistă pentru studiul asigurărilor private și sociale

Sub direcțiunea D-lui **V. ATHANASOVICI**

Cu concursul mai multor colaboratori competenți în ramura juridică și economică

Apare lunar — Abonamentul 40 Lei pe an

Redacția și Administrația: **Bulevardul Școlii Măgureanu No. 25 bis**